

โครงการภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ไตรมาสที่ 3

วัตถุประสงค์โครงการ

- 1) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ โดยการจัดหา พัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำ การป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ
- 2) จัดรูปที่ดินให้มีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม โดยการจัดระบบชลประทานจัดสร้างทางลำเลียงในไร่นา ปรับระดับพื้นที่ดิน
- 3) พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำอย่างเหมาะสม และเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์จากแหล่งน้ำให้กับชุมชนในพื้นที่หนองหาร
- 4) พัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกลและวิธีพืช ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ตามศักยภาพของดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ปฏิบัติการทำฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และเขื่อนกักเก็บน้ำรวมทั้งปัญหาภัยแล้ง และบรรเทาภัยพิบัติให้แก่เกษตรกร
- 6) พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รองรับการผลิตภาคการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน บรรเทาผลกระทบปัญหาภัยแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคให้กับเกษตรกรนอกพื้นที่เขตชลประทาน

ผลการดำเนินงาน

งบประมาณ 59,806.1541 ล้านบาท
เบิกจ่ายแล้ว 39,212.0727 ล้านบาท (ร้อยละ 65.57)

หน่วยงาน : กรมชลประทาน

1. โครงการปรับปรุงงานชลประทาน แล้วเสร็จ 74 รายการ ร้อยละ 14.48 (เป้าหมาย 511 รายการ) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 420 รายการ จัดซื้อจัดจ้าง 7 รายการ ยกเลิก 10 รายการ พื้นที่ได้รับการปรับปรุง 71,796 ไร่ ร้อยละ 7.68 (เป้าหมาย 934,963 ไร่)
2. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แล้วเสร็จ 18 แห่ง ร้อยละ 18.18 (เป้าหมาย 99 แห่ง) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 75 แห่ง ยกเลิก 6 แห่ง
3. โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน จากการซ่อมแซมปรับปรุงอาคารส่งน้ำ คลองส่งน้ำ ต่าง ๆ ทำให้พื้นที่ชลประทานได้รับน้ำครบตามเป้าหมาย ทั้งนี้ ยังมีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน เนื่องจากยังมีกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำที่ยังดำเนินการอยู่ อาทิ ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ยานพาหนะต่าง ๆ รวมทั้ง ค่าดูแลรักษาระบบชลประทาน
4. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน แล้วเสร็จ 24 แห่ง ร้อยละ 5.86 (เป้าหมาย 409 แห่ง) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 373 แห่ง จัดซื้อจัดจ้าง 1 แห่ง ยกเลิก 11 แห่ง มีปริมาณน้ำกักเก็บเพิ่มขึ้น 0.43 ล้าน ลบ.ม. ร้อยละ 0.31 (เป้าหมาย 137 ล้าน ลบ.ม.) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 27,770 ไร่ ร้อยละ 16.78 (เป้าหมาย 165,483 ไร่)
5. โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ แล้วเสร็จ 11 รายการ ร้อยละ 7.80 (เป้าหมาย 141 รายการ) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 124 รายการ ยกเลิก 6 รายการ พื้นที่ได้รับประโยชน์ 84,710 ไร่ ร้อยละ 28.60 (เป้าหมาย 296,185 ไร่)
6. โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม แล้วเสร็จ 22 แห่ง ร้อยละ 23.91 (เป้าหมาย 92 แห่ง) อยู่ระหว่างก่อสร้าง 70 แห่ง พื้นที่ได้รับการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพิ่มขึ้น 72,517 ไร่ ร้อยละ 86.20 (เป้าหมาย 84,129) ครั้วเรือนรับประโยชน์ 1,237 ครั้วเรือน ร้อยละ 17.65 (เป้าหมาย 7,009 ครั้วเรือน)

หน่วยงาน : กรมประมง

7. โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง พัฒนาพื้นที่ 1,250 ไร่ ร้อยละ 83.33 (เป้าหมาย 1,500 ไร่) เกษตรกรได้รับประโยชน์ 72,442 ครั้วเรือน ร้อยละ 83.27 (เป้าหมาย 87,000 ครั้วเรือน) กำจัดวัชพืช 100,000 ตัน ครบตามเป้าหมาย

หน่วยงาน : กรมพัฒนาที่ดิน

8. โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ อยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ผลการดำเนินงานร้อยละ 10.80 งานฝายน้ำล้นไม่สามารถก่อสร้างได้เนื่องจากกรมเจ้าท่าขอให้กรมพัฒนาที่ดินก่อสร้างให้ครอบคลุมเขตลำน้ำ ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินมีงบประมาณไม่เพียงพอต้องปรับแก้ไขแบบก่อสร้างและปรับเปลี่ยนกิจกรรมเป็นโรงสูบน้ำบึงและระบบกระจายน้ำ

หน่วยงาน : กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

9. โครงการตัดแปรสภาพอากาศ ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่การเกษตร 656 ล้าน ลบ.ม. ร้อยละ 59.64 (เป้าหมาย 1,100 ล้าน ลบ.ม.) ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ 366 ล้าน ลบ.ม. ร้อยละ 81.33 (เป้าหมาย 450 ล้าน ลบ.ม.)

หน่วยงาน : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

10. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน แบ่งเป็น 2 กิจกรรม
กิจกรรมที่ 1 เป้าหมายขุดสระน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ 1 แห่ง อยู่ระหว่างแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง แก้ไขแบบพร้อมกำหนดจุดที่ดิน/ทบทวนราคากลาง ให้สอดคล้องกับแบบที่ปรับแก้ไข/ทบทวน TOR ให้งานสอดคล้องกับงบประมาณ
กิจกรรมที่ 2 ขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ แล้วเสร็จ 13 แห่ง ร้อยละ 86.67 (เป้าหมาย 15 แห่ง) ปริมาตรกักเก็บน้ำ 660,431 ลบ.ม. ร้อยละ 82.99 (เป้าหมาย 795,800 ลบ.ม.)

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

โครงการส่วนใหญ่ภายใต้แผนฯ เป็นงานก่อสร้างที่ต้องใช้ระยะเวลาและมีขั้นตอนการดำเนินงาน ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการควรเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณโดยประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิดเพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วถึง การปฏิบัติงานในบางพื้นที่ทำได้ค่อนข้างลำบากเนื่องจากเข้าสู่ฤดูฝน ดังนั้นหน่วยปฏิบัติต้องเร่งดำเนินการในช่วงที่ไม่มีฝนหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมที่ดำเนินการได้ไปล่วงหน้าก่อนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง บุคลากรผู้ปฏิบัติงานงานตัดแปรสภาพอากาศควรมีการคัดเลือกบุคลากรและผู้ปฏิบัติงานจากทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติอื่นๆ หรือมีการฝึกอบรมทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความชำนาญและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงหน่วยปฏิบัติบางพื้นที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอหน่วยงานต้นสังกัดควรสำรวจและจัดสรรเครื่องมือ อุปกรณ์ โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้แก่หน่วยปฏิบัติในพื้นที่ให้เพียงพอเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น